

der, jf. stk. 2, stilles yderligere krav til enten kriminaliteten eller indgrebets betydning for efterforskningen.

Stk. 3 indeholder i forhold til gældende ret en udtrykkelig regulering af adgangen til at foretage ransagning af meddelelser, der hidrører fra personer, der er vidneudelukkede i medfør af retsplejelovens § 170, og som befinder sig hos den mistænkte. Omfattet af bestemmelsen er f.eks. breve fra den mistænkte præst, læge eller advokat samt disses medhjælpere. Reglen er begrundet i det særlige tilstandsforhold, der bør kunne være i forhold til de nævnte personer. Ordene "udelukket efter reglerne i § 170" omfatter ikke de i § 170, stk. 3, omhandlede personer. Der henvises til kapitel 5.4., side 93 ff, og til lovudkastets § 795, stk. 2, om samme problematik.

Til § 795.

Bestemmelsen indeholder reglerne om foretagelse af ransagning over for personer, der ikke er mistænkte. I stk. 1, 1. pkt., er betydningen af samtykke til ransagning fra den ikke-mistænkte fastlagt. Hvis en ikke-mistænkt meddeler samtykke til ransagning, medfører dette, at indgrebet i det hele holdes uden for reguleringen, jf. side 75 ff.

Det foreslås, at samtykket af hensyn til eventuel senere bevistvivl skal være skriftligt, medmindre det meddeles i tilslutning til opdagelsen eller anmeldelsen af en forbrydelse. De sidstnævnte tilfælde omfatter f.eks. situationer, hvor politiet tilkaldes af den forurettede i anledning af et indbrud, jf. nærmere kapitel 4.4.2. side 77 f.

Samtykke kan gives såvel forud for indgrebets foretagelse som efterfølgende. Er en ransagning foretaget på grundlag af "periculum in mora"-bestemmelsen i lovudkastets § 796, stk. 3, vil et samtykke, meddelt inden forelæggelsen for retten, medføre, at forelæggelse kan undlades. Har forelæggelse for retten fundet sted, men er rettens afgørelse ikke truffet, vil et samtykke medføre, at retten kan henlægge sagen.

I stk. 1, nr. 1 og 2, fastlægges de materielle betingelser, der gælder for ransagning hos ikke-mistænkte, såfremt der ikke meddeles samtykke til indgrebet. Der stilles krav til kriminalitetens art og til indgrebets betydning for efterforskningen. De foreslåede krav er noget strengere end de krav, som stilles for ransagning hos mistænkte. Ransagning uden samtykke kan således ikke ske hos ikke-mistænkte, såfremt efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der alene kan medføre bødestraf.

Den foreslåede regel er en forenkling af den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 795.

Om udvalgets overvejelser om udformningen af betingelserne for ransagning hos ikke-mistænkte henvises til side 69 ff.

Bestemmelsen i stk. 2 er formuleret på grundlag af et forslag fra et flertal af udvalgets medlemmer om lovregulering af adgangen til at foretage ransagning hos personer, som er omfattet af vidneudelukkelsesreglen i retsplejelovens § 170, d.v.s. den mistænkte præst, læge eller advokat. Ordene "udelukket efter reglerne i § 170" omfatter ikke de i § 170, stk. 3, omhandlede personer. Der henvises til kapitel 5.4., side 93 ff.

Bestemmelsen indebærer, at ransagning vel kan foretages hos de pågældende personer og deres medhjælpere, men ikke med hensyn til papirer og lignende, som indeholder meddelelser mellem den vidneudelukkede person og den mistænkte, og heller ikke af notater m.v., som den vidneudelukkede har foretaget vedrørende den mistænkte. Bestemmelsen omfatter ikke f.eks. dokumenter vedrørende den mistænkte, der er udfærdiget af andre end den vidneudelukkede. Bestemmelsen omfatter heller ikke den vidneudelukkedes breve til andre end den mistænkte. Bestemmelsen forudsætter, at materialet befinder sig hos den vidneudelukkede.

Også notater og meddelelser, der opbevares på elektroniske medier, er omfattet af bestemmelsen, jf. ordene "og lig-

nende".

Et mindretal af udvalgets medlemmer foreslår, at reglen udformes således, at ransagning slet ikke må foretages hos de personer, der i medfør af lovens § 170, stk. 1 og 4, er udelukket fra at afgive vidneforklaring i sagen, jf. side 102 f.

Til § 796.

Bestemmelsen indeholder regler om kompetencen til at træffe afgørelse om ransagning.

Stk. 1 indebærer i forhold til gældende ret den ændring, at politiet tillægges kompetencen til at træffe afgørelse om ransagning af de i § 793, stk. 1, nr. 2, nævnte genstande hos mistænkte. Ransagning kan således besluttes af politiet med hensyn til en mistænks uaflåste taske eller kuffert, bil, have m.v. Henlæggelsen af kompetencen til politiet i disse tilfælde er foreslået af et flertal af udvalgets medlemmer.

For så vidt angår ransagning af de i § 793, stk. 1, nr. 1, nævnte genstande over for mistænkte samt ransagning over for ikke-mistænkte, kræves der ifølge stk. 2, 1. pkt., retskendelse.

Om baggrunden for den foreslåede fordeling af kompetencen henvises til kapitel 3.2., side 62 ff, og kapitel 4.2., side 72 f.

Stk. 2, 2. og 3. pkt. og stk. 4, indeholder bestemmelser om retskendelsens indhold og om fremgangsmåden ved behandlingen af en af politiet fremsat begæring om ransagning. Den adgang, som efter stk. 4 skal gives for den, mod hvem indgrebet retter sig, til at udtale sig, inden retten træffer afgørelse om ransagning, gælder ikke for retsmøder, der afholdes med henblik på at opnå rettens forudgående kendelse om ransagning, jf. henvisningen til § 748, stk. 1, 2. pkt. Reglen vil derfor kun få praktisk anven-